

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Diploma Engineering – SEMESTER – 6 (NEW) – EXAMINATION – Summer-2024

Subject Code: 4361901**Date: 14-05-2024****Subject Name: Industrial Engineering and Management****Time: 10:30 AM TO 01:00 PM****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.
5. Use of non-programmable scientific calculator is permitted.
6. English version is authentic.

			Marks
Q.1	(a)	Define plant layout. Describe any one type of plant layout with sketch.	03
પ્રશ્ન.1	(અ)	પ્લાન્ટનો લેઆઉટ વ્યાખ્યાયિત કરો. કોઈ પણ એક પ્રકારના પ્લાન્ટનો લેઆઉટનું સ્કેચ સાથે વર્ણન કરો.	૦૩
	(b)	Explain any two provisions related to health regarding Indian factories act 1948.	04
	(બ)	ભારતીય કારખાના અધિનિયમ ૧૯૪૮ માં આરોગ્યને લગતી કોઈપણ બે જોગવાઈઓ સમજાવો.	૦૪
	(c)	Following observations are taken during turning of a job on lathe-machine : Loading time 1.92 minutes Turning time 8.10 minutes Unloading time 0.88 minutes Inspection time 0.70 minutes Overall cycle rating 115 % Overall allowances 15 % Calculate standard time and no. of items produced during shift of 8 hours.	07
	(ક)	લેથ-મશીન પર કામ ચાલુ કરતી વખતે નીચે મુજબનાં અવલોકનો લેવામાં આવે છે : લોડિંગ સમય 1.92 minutes ફેરવવાનો સમય 8.10 minutes અનલોડિંગ સમય 0.88 minutes નિરીક્ષણનો સમય 0.70 minutes એકંદરે ચક્ર રેટિંગ 115% એકંદરે ભથ્થાં 15% પ્રમાણભૂત સમયની ગણતરી કરો અને 8 કલાકની શિફ્ટ દરમિયાન ઉત્પાદિત વસ્તુઓની ગણતરી કરો.	૦૭
		OR	
	(c)	Draw various symbols used in outline process chart. Define man and machine chart. Draw man and machine chart for any process that you know.	07

	(ક)	આઉટલાઇન પ્રક્રિયા ચાર્ટમાં વપરાતા વિવિધ સંજ્ઞાઓ દોરો. મેન અને મશીન ચાર્ટને વ્યાખ્યાયિત કરો. તમે જાણો છો તે કોઈપણ પ્રક્રિયા માટે મેન અને મશીન ચાર્ટ દોરો,	૦૭																											
Q.2	(a)	Define Plant maintenance and state types of Plant maintenance.	03																											
પ્રશ્ન.2	(અ)	પ્લાન્ટની જાળવણી અને તેની જાળવણીના પ્રકારો વ્યાખ્યાયિત કરો.	૦૩																											
	(b)	Explain method study with its steps.	04																											
	(બ)	મેથડ સ્ટડીને તેના પગલાં સાથે સમજાવો.	૦૪																											
	(c)	Prepare a flow process chart for gas cutting and machining a casting with at least 7 major operations.	07																											
	(ક)	ગેસ કટિંગ અને મશીનિંગ માટે ઓછામાં ઓછી ૭ મુખ્ય કામગીરી સાથે ફ્લો પ્રોસેસ ચાર્ટ તૈયાર કરો.	૦૭																											
		OR																												
Q.2	(a)	Differentiate between outline process chart and flow process chart.	03																											
પ્રશ્ન.2	(અ)	આઉટલાઇન પ્રોસેસ ચાર્ટ અને ફ્લો પ્રોસેસ ચાર્ટ વચ્ચેનો તફાવત આપો.	૦૩																											
	(b)	Explain causes of an accident.	04																											
	(બ)	અકસ્માતનાં કારણો સમજાવો.	૦૪																											
	(c)	Explain Man machine chart with its objectives.	07																											
	(ક)	મેન મશીન ચાર્ટને તેના હેતુઓ સાથે સમજાવો.	૦૭																											
Q. 3	(a)	Define work study and state techniques of work study.	03																											
પ્રશ્ન.3	(અ)	વર્ક સ્ટડીની વ્યાખ્યા આપો અને વર્ક સ્ટડીની ટેકનિક્સ જણાવો.	૦૩																											
	(b)	Explain micro motion study with its objectives.	04																											
	(બ)	સૂક્ષ્મ ગતિ અભ્યાસને તેના ઉદ્દેશો સાથે સમજાવો.	૦૪																											
	(c)	Explain various types of time study allowances.	07																											
	(ક)	વિવિધ પ્રકારના ટાઈમ સ્ટડી અલાઉન્સ સમજાવો.	૦૭																											
		OR																												
Q. 3	(a)	Explain fly back timing measuring method.	03																											
પ્રશ્ન.3	(અ)	ફ્લાય બેક સમય માપન પદ્ધતિ સમજાવો.	૦૩																											
	(b)	Define work measurement and list equipment used in work measurement.	04																											
	(બ)	વર્ક મેઝરમેન્ટની વ્યાખ્યા આપી અને વર્ક મેઝરમેન્ટમાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઉપકરણોની યાદી બનાવો.	૦૪																											
	(c)	Define work sampling with its working principle.	07																											
	(ક)	વર્ક સેમ્પલિંગને તેના કાર્યકારી સિદ્ધાંત સાથે વ્યાખ્યાયિત કરો.	૦૭																											
Q. 4	(a)	Explain Routing and Scheduling.	03																											
પ્રશ્ન.4	(અ)	રાઉટિંગ અને શેડ્યૂલિંગ સમજાવો.	૦૩																											
	(b)	Explain need of PPC.	04																											
	(બ)	PPC ની જરૂરિયાત સમજાવો.	૦૪																											
	(c)	From the following network details drawn the critical path (2)	07																											
		<table><tr><td>Activity</td><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td><td>E</td><td>F</td><td>G</td><td>H</td></tr><tr><td>Immediate preceding activity</td><td>-</td><td>A</td><td>A</td><td>A</td><td>B</td><td>B,C,D</td><td>D</td><td>E,F,G</td></tr><tr><td>Time in days</td><td>4</td><td>12</td><td>6</td><td>4</td><td>15</td><td>20</td><td>8</td><td>9</td></tr></table>	Activity	A	B	C	D	E	F	G	H	Immediate preceding activity	-	A	A	A	B	B,C,D	D	E,F,G	Time in days	4	12	6	4	15	20	8	9	
Activity	A	B	C	D	E	F	G	H																						
Immediate preceding activity	-	A	A	A	B	B,C,D	D	E,F,G																						
Time in days	4	12	6	4	15	20	8	9																						
	(ક)	નીચેની નેટવર્ક વિગતોમાંથી ક્રીટીકલ પાથ(ર) ને દોરો.	૦૭																											
		<table><tr><td>Activity</td><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td><td>E</td><td>F</td><td>G</td><td>H</td></tr></table>	Activity	A	B	C	D	E	F	G	H																			
Activity	A	B	C	D	E	F	G	H																						

		Immediate preceding activity	-	A	A	A	B	B,C,D	D	E,F,G		
		Time in days	4	12	6	4	15	20	8	9		
		OR										
Q. 4	(a)	Define following terms: 1) Activity 2) Event 3) Dummy activity										03
પ્રશ્ન.4	(અ)	પદો વ્યાખ્યાયિત કરો:1) એક્ટિવિટી 2) ઇવેન્ટ 3) ડમી એક્ટિવિટી										૦૩
	(b)	Write short note on economic batch size (EBQ)										04
	(બ)	ઇકોનોમિક બેચ સાઈઝ (EBQ) પર ટૂંકી નોંધ લખો.										૦૪
	(c)	Describe Wages and types of wage payment.										07
	(ક)	વેતન અને વેતન ચુકવણીના પ્રકારોનું વર્ણન કરો.										૦૭
Q.5	(a)	Explain zero defect .										03
પ્રશ્ન.5	(અ)	ઝીરો ડિફેક્ટ સમજાવો.										૦૩
	(b)	Explain about TQM.										04
	(બ)	TQM ને સમજાવો.										૦૪
	(c)	Explain life cycle management tool.										07
	(ક)	જીવનચક્ર વ્યવસ્થાપન સાધન સમજાવો.										૦૭
		OR										
Q.5	(a)	Explain qualities of a good leader.										03
પ્રશ્ન.5	(અ)	એક સારા નેતાના ગુણો સમજાવો.										૦૩
	(b)	Explain concept about six sigma and its applications.										04
	(બ)	સિક્સ સિગ્મા અને તેની જરૂરિયાતો સમજાવો.										૦૪
	(c)	During production of I.C engines,10 engines were inspected and following defects were observed . Draw the C chart and show control limits.										07
		Engine no.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Defects	3	5	6	4	7	2	8	5	10	5
	(ક)	આઇ.સી. એન્જિનના ઉત્પાદન દરમિયાન, 10 એન્જિનોની તપાસ કરવામાં આવી હતી અને નીચેની ખામીઓ જોવા મળી હતી. તે માટે C ચાર્ટ દોરો અને નિયંત્રણ મર્યાદાઓ બતાવો.										૦૭
		Engine no.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Defects	3	5	6	4	7	2	8	5	10	5